

Силабус навчальної дисципліни
«Економічна геологія»

Спеціальність	103 «Науки про Землю»
Освітня програма	Геологія нафти і газу
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 18 год.
	Практичні - 18 год.
	Самостійна робота - 54 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра буріння та геології, 415ф, 412ф, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-burinnya-ta-geologii.html
Викладач (-і)	Гошовський Сергій Володимирович, докт. техн. наук, проф. Вовк Марина Олександрівна, старший викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	nning.vovk@nupp.edu.ua marunacor@ukr.net
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального
Консультації	аудиторія 415 ф, 412 ф відповідно до графіку
<p>Мета навчальної дисципліни – формування у фахівців з вищою освітою необхідних знань та вмінь із геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин та геологічного простору; методів та інструментів державного регулювання використання надр. В процесі навчання проводиться ознайомлення студентів з основними інструментами та нормативними документами, які діють в геологічній галузі у сфері державного управління надрокористуванням. Розглядаються етапи і стадії геологічного, техніко-економічного вивчення надр; чинники, які визначають промислову цінність родовищ і ділянок надр.</p> <p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p> <p>ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю. ПР14. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.</p>	
<p style="text-align: center;">Передумови для навчання</p> <p>Попередньо опановані дисципліни: «Матстатистика та обробка геологічних даних (ГІС)», «Геологія нафти і газу», «Структурна геологія та геокартування», «Прогнозування, пошуки та розвідка нафти і газу», «Геологія родовищ корисних копалин» та ін.</p>	
Індивідуальне завдання	РГР

Зміст навчальної дисципліни

Вступ. Об'єкт та предмет, завдання курсу «Економічна геологія». Історія розвитку геологорозвідувальних робіт в Україні.

Тема 1. Геологічне вивчення надр. Запаси та ресурси корисних копалин.

Тема 2. Етапи і стадії геологічного вивчення надр.

Тема 3. Підрахунок запасів корисних копалин.

Тема 4. Геологічні ризики в процесі геологорозвідувальних робіт та їх характеристика

Тема 5. Чинники, які визначають промислову цінність родовищ корисних копалин.

Тема 6. Економічна оцінка родовищ корисних копалин. Вивчення і економічна оцінка геологічного простору

Тема 7. Економічна оцінка збитків при використанні надр. Фактори впливу на довкілля при використанні надр.

Тема 8. Економічні механізми та система державного регулювання використання надр.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1823>

Рекомендовані джерела

1. Геолого-економічна оцінка нафтових і газових родовищ: навчальний посібник / Г.І. Рудько, І. Р. Михайлів. – Київ-Чернівці : Букрек, 2021. – 431 с.
2. Андрієвський І.Д., Коржнев М.М., Гарна В.М. Оптимізація економічної системи взаємовідносин в сфері вивчення і використання надр в Україні // Нафтова і газова промисловість. 2002. № 5.С. 3-8.
3. Вельмер Ф.В. Економічна оцінка родовищ. К.: Логос, 2001. 201 с.
4. **Гошовський С.В.**, Красножон М.Д., Люта Н.Г., Василенко А.П., Костенко М.М. Мінерально-сировинна база України//стаття 1: щодо необхідності внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року. – Мінеральні ресурси України. 2014 - № 2. С. 4-7.
5. **Гошовський С.В.** Державне регулювання користування надрами : монографія / С. В. Гошовський та ін. ; за наук. ред. д-ра техн. наук С. В. Гошовського та канд. екон. наук. І. Д. Андрієвського; Держ. служба геології та надр України, Укр. держ. геологорозв. ін-т. - К. : УкрДГРІ, 2012. - 384 с
6. **Гошовський С.В.** Екологічні переваги та недоліки технологій використання геотермальних ресурсів як джерела відновлюваної енергії / С.В. Гошовський, О.В. Зур'ян // Актуальні проблеми та перспективи розвитку геології: наука й виробництво : мат-ли IV Міжнар. геологічного форуму, (ГЕОФОРУМ-2017), 19-24 червня 2017 р., м. Одеса, Україна. – К. : УкрДГРІ, 2017. – С. 62–67
7. Гошовський С. В., Ліхошерстов О. О., Шевченко М. О., Слоницька Г. С. Зв'язок глибокої геологічної будови північно-західного шельфу Чорного моря з феноменом газових викидів. Журнал геології, географії та геокології. 2020. Т. 29, № 3. С. 495-501. <https://doi.org/10.15421/112044>
8. Державна комісія України по запасам <https://www.dkz.gov.ua/ua/>
9. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин Державного фонду надр. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України №432 від 5.05.1997р. - К/: Державна комісія України по запасах корисних копалин при Міністерстві екології та природних ресурсів. 1997.
10. Михайлов В.А. Базові терміни і поняття економічної геології: навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 527 с. http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/economic_geology_dictionary.pdf
11. Методичні вказівки щодо геолого-економічної переоцінки родовищ твердих корисних копалин, запаси яких були апробовані або затверджені раніше//Наказ ДКЗ України № 5/1 від 10.01.2013 р.
12. Методичні рекомендації щодо змісту, оформлення й порядку подання на розгляд Державної комісії по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічних оцінок родовищ металічних і неметалічних корисних копалин//Наказ ДКЗ України № 293 від

21.07.2015 р. 8

13. Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин//Постанова КМ України від 22.12.1994 р. № 865 (зі змінами й доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.97 № 927; від 04.10.2000 № 1512, від 25.10.2002 № 1595). – К. – 1994.
10. Методика визначення вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовища або ділянки надр, що надаються у користування //постанова КМУ від 25.08.2004, № 1117.
11. Пошуки та розвідка родовищ корисних копалин: Підручник: Михайлов В.А., Омельчук О.В., Загнітко В.М., Курило М.М. К.: ВПЦ «Київський університет», 2023. 207 С.
<https://lib.nupp.edu.ua/elcat/alog?tab=c016f03b706debf125e86de089b19bc5>
12. Розбудова національного потенціалу геології в Україні. URL: https://geoinf.kiev.ua/wp/wp5/content/uploads/2017/03/geomap200_flyer5uk5
13. Рудько Г.І., Курило М.М., Радованов С.В. Геолого-економічна оцінка родовищ корисних копалин. К.: АДЕФ5Україна, 2011. 384 с.
14. Янко В.В., Кадурін В.М., Какаранза С.Д., Кравчук А.О., Кадурін С.В., Дікол О.С. Геологія яка нам потрібна. Геологія і корисні копалини Світового океану. 2022. 18, № 2: 58-65. <https://gpimo.nas.gov.ua/uk/node/1153>

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Робота на лекції	10
РГР	20
Виконання практичних робіт	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	
1 - 34	F	незадовільно

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни (<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1823>)

Силабус затверджено на засіданні кафедри буріння та геології 28 серпня 2024 р.

Протокол № 1

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»